

یادداشت

با این مقدمه روشن می‌شود آدمیزاد که جزئی از همین جهان است باید در کار و رفتارهای اختیاری‌اش از این قانون کلی جهانی پیروی کند و تابع نظام عمومی عالم باشد.

بهینه‌سازی در مصرف هر چیز، بهره‌وری درست از مواهب خدادادی، توجه به میزان و الگوی مصرف، شاخه‌ای از آن قانون کلی جهانی است که آفریدگار حکیم وضع کرده و نظم و نظام عالم را بر پایه آن استوار نموده است. خردمندی و هوشیاری حکم می‌کند ما نیز در کارهای خود به‌ویژه آنچه با تولید و ساختن سر و کار دارد، الگو و حساب مقرر در آن را به کار بندیم و از اتلاف و اسراف جداً پرهیزیم. رهبر فرزانه انقلاب که امسال بر این نکته تأکید فرمودند یادآوری و هشدار بود بر همین حقیقت

جهانی که در آن زندگی می‌کنیم، و نیز در حرکت سیارات و نظام کیهانی، چنان که محاسبات ریاضی دقیق نشان می‌دهد، همه حرکات و فعل و انفعال‌ها بر اساس اندازه و مقدار معین در هر پدیده و رویداد است. این حساب دقیق در اصطلاح قرآنی «تقدیر» نامیده شده، و آیاتی مانند: ﴿وَ خَلَقَ كُلَّ شَيْءٍ فَقَدَرَهُ تَقْدِيرًا﴾^۱ (الفرقان/۲)، ﴿وَ اللَّهُ يُقَدِّرُ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ﴾^۲ (المزمل/۲۰) این واقعیت را بیان می‌کند. بدیهی است بر هم خوردن اندازه و حساب موجب اختلالات مخرب و زیان‌بخش در هر پدیده، موجود یا حرکات کیهانی است.

۱. و هر چیزی را آفرید و بدان‌گونه که در خور آن بوده اندازه‌گیری کرده است.
۲. و خداست که شب و روز را اندازه‌گیری می‌کند.

مهم و ثمربخش در زندگانی. الگوی مصرف ابعاد گوناگونی دارد که صاحب نظران در هر علم باید به پژوهش درباره آن‌ها بپردازند و بسترهای علمی و راه‌های عملی کردنش را ارائه دهند. اما در آداب و رسوم اجتماعی بر مسلمانان غیرتمند و دل‌سوز مخصوصاً طبقات مرفه جامعه فرض است که صرفه‌جویی را رعایت و استفاده بهینه را الگو و آیین پسندیده کنند، تا زیاده‌روی و تشریفات - در سور یا سوگ - عملی ناپسند درآید، و نشان جهل به زندگی سالم اقتصادی باشد نه «پز دادن» و خود را برتر شمردن، در نتیجه مصرف بهینه فرهنگ پسندیده جامعه گردد.

با آن که در شماره‌های پیشین «مشکوٰة» مقالاتی در باب رعایت الگوی مصرف درج شده بود، اما به توصیه شورای عالی

فرهنگی آستان قدس رضوی مقالاتی خاص تهیه شد که در آن مبانی اصلاح الگوی مصرف در آیات و روایات بررسی شده و هر یک از منظری به موضوع پرداخته است. یادآور می‌شود، ارتباط نظام‌مند و بیش از پیش مراکز علمی - فرهنگی آستان قدس رضوی و استفاده بهینه از امکانات موجود همیشه مورد تأکید تولیت عظمای آستان قدس رضوی - آیت الله واعظ طبسی - بوده است. در همین راستا بخشی از مقاله‌های این شماره مشکوٰة حاصل همکاری صمیمانه اساتید و پژوهشگران دانشگاه علوم اسلامی رضوی با بنیاد پژوهش‌های اسلامی است که با حمایت مالی شورای عالی فرهنگی سامان یافته است.

مجله مشکوٰة